

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XXVII. Documenta proponuntur aliqua, quæ ad maiorem ex hisce fructum,
colligendum conducant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

bus pure vnicam Dei voluntatem & gloriam quæras, ipsaque vnicum tuum sit gaudium ac voluptas, vt tuipsum, omnis utilitatis proprię, ac commodi priuati penitus obliuiscaris.

*Conformitas
voluntatis no-
strę cum di-
uina.*

Alias denique perfectissimam quandam cum Dei voluntate conformitatem consequi stude, vt omnia quęcunque tibi occurrent, tam magna quam parua, & quomodolibet modo, via, media ea veniant, velut à benigna Dei manū venientia, acceptes. In has, aliosque id genus, ad perfectionem spectantes res oculos nos conuicere oportet, dum Exercitia spiritualia obimus, nec ante desistere quam hæc ipsa, quę spectamus, consequamur.

CAPVT XXVII.

*Documenta proponuntur aliqua,
quę ad maiorem ex hisce fru-
ctum colligendum con-
ducant.*

Cap. 14.

VT vero in maiorem spiritualia hæc Exercitia utilitatem nobis cedant, & is quem diximus, ex iis fructus colligatur; notandum est primo, sicuti supra diximus, eum qui orationem accedit, non puncta solum ipsa, quę in oratione meditaturus est præparare, verum & fructum, quem ex ea est collecturus, sibi præfigere debere; ita eum, qui Exercitia est facturus, sibi singillatim præstituere ac præuidere debere quidnam ex iis utilitatis colligere velit; hoc scilicet modo antequam se ad ea faciendā colligat, videre debet, ac secum attente sedate, & diu dispicere, Ecquę est maior mea spiritualis necessitas: qua re maxime indigeo? ad quid vitiosa mea natura, passionēs inordinatę, aut mala consuetudo mea longo habitu contracta magis propendet? quid est, quod animam meam magis exagitat? quid est in me, quo fratres mei of-

fendi & male ædificari queant? Atque hoc est quod præ oculis habere ac sibi præfigere debet, vt id ex Exercitiis eliciat, atque id serio ac reuera corrigere proponat.

Hęc optima quædam est ad exercitia auspicanda præparatio. Proinde notandum hic est, quando quis se ad Exercitia faciendā recolligit, cum non tam spectare debere, quod magnum & sublime quoddam orationis genus habere debeat, nec tam cogitare, se, eo quod se in solitudine recolligat, & intra cubiculi cuiusdam secessum abdat, statim ad Deum aditum, magnam mentis quietem & in oratione attentionem habiturum (fieri quippe potest, vt magis tunc distrahatur, importunius inquietetur, vexetur, ac tentetur, quam dum externis suis officiis & ministeriis distinebatur) quam vt illud quod diximus, ex iisdem colligat, & ad id serio ac reuera animum inducat.

Et si id inde elicuerit, bene Exercitia sua obierit, et si eam quam optat, deuotionem forte non habebat: sin minus, esto iam iam inde à principio eorum ad finem, vsque, in lacrymas assidue resoluitur, & sensualem deuotionem sentiat, non propterea recte & prout oportet, Exercitia fecerit. Neque enim hic eorum finis est ac scopus, sed illud prius.

Huc quoque non mediocriter conferet illud Beati Patris nostri documentum, quod à nobis ipse in omni vult oratione obseruari. Nimirum, vt postquam suam quis orationis horam iam absoluit, per horę quadrantem aut circiter ipsius, vel sedendo, vel inambulando, successum examinet, exploretque quomodo sibi in ea successerit. Si enim male eam processisse comperiat, causam eius rei exquirat; videat inquam num bene meditationis materiam ante præpararit, num quem impertinentibus alienisque cogitationibus locum dederit, num à somno se operi sponte passus sit, num speculationi intellectus nimium intenderit, num corde tor-

de torpido ac remisso adorationem se applicuerit, num voluntatis affectus excitare neglexerit, tam puram denique intentionem non habuerit, ut quidē par erit propriam se magis in ea consolationem, quā diuinum beneplacitum querendo. Si in horum quopiam se deliquisse comperiet, doleat, & in futurum melius facere proponat: Si vero bonum oratio successum habuerit, Deo gratias agat, eādem orandi methodum in aliis post habendis orationibus semper seruare procurans.

Magni sane documentum hoc momēti est. Primo, quod per isthuc orationis habitū examen ac reflexionem vsu paulatim experientiaque homo addisecat, quānam mali successus orationis suæ sit causa ut ab ea sibi posthac caueat; quānam etiam boni ut ipsam exinde seferatur, quare tum discretio spiritualis, tum magisterium, quod à scientia experimentalī ortum trahit, comparatur.

Atque inde est, quod B. P. noster hocce examen & reflexionem orationis permagni faciat, ut perfecti, non in hoc solū, sed & in aliis omnibus exercitiis & ministeriis nostris magistri euadamus. Vnde in quarta Constitutionū nostrarum pater, Cōfessario ad bene officio suo fungendū, perutile fore ait, si postquam alicuius confessionem exceperit, reflexionem aliquam faciat, visurus apud se & dispecturus num quem eo in opere defectum commiserit, præsertim cum primum huic muneri se applicat, ut eum proxima vice emendet, & prioribus suis defectibus cautior atque sapientior reddatur.

Ego & ob hanc causam isthuc orationis examen instituitur: quod etiam primum ac præcipuum est, quod in eo nos facere oportet. Tanti porro momenti ac pōdenis est oratio, tantiq; nos refert bene eam facere assuescere, & quos in ea cōmittimus defectus, paulatim deponere, ut B. P. nostro ad hoc satis visum non fuerit examē, quod quotidie in meridie ac vespere instituimus, sed etiam immediate statim atque oratio est absoluta, eam à nobis ex-
plorari & examinari iubet.

Altera, & quidē non inferioris momēti res est, quæ in hoc examine orati faciēda, ut videat quem ex hac oratione fructum elieuerit, & eū denuo ceu ruminatum recolligere studeat, sicut dum quis quandā lectionis suæ repetitionem faciēs, omnes conclusiones & assertiones eius paucis recolligit, atq; eorum velut recapitulationem facit. Tanti vero hocce examen faciendum est, ut si cui tempus non sit ipsius statim post absolutam orationem instituendi, ei illud in ipsa oratione, circa finem eius, sit instituendum.

Addere his & aliud monitū possumus; nempe salutare consiliū fore, ut quæ quis ex oratione colligit, bona in quā desideria & proposita, scripto, non pluribus, sed paucis verbis committat, nec aon aliquas veritates, doctrinas, illustrationes, aut mētis serenationes, quas in ea Dominus dare solet, modo circa quāsdam virtutes, modo circa ipsa mysteria, de quibus meditatatur. Sic alias primos nostros Patres

scisse legimus, atque in primis B. P. N. Ignatium, P. Petrum Fabrum; vnde etiam nonnulla, quæ ipsi sua quoad hoc manu conscripserunt, calamo exarata in manibus nostrorum versantur. Idem quoque faciendum consulebat B. P. Franciscus

Xauerius, sicuti in eius vita legimus. Idipsum & in Directorio Exercitiorum nobis faciendum præscribitur. Athæc R. P.

N. Generalis Claudius Aquaiua, in suis, quos ad curandos animæ morbos scripsit Industriis, cum de oratione loquitur, etiā atq; etiam illud nobis cōmendat. Et præ-

terquā quod hac ratione bona proposita & desideria magis magisq; perficiantur, cordiq; imprimantur profundius, iā pridem longo vsu & experientia cognitum est, magnum suo tempore ex horum scri-

ptorum relectione hominem consequi fructum solere. Quod enim hæc ei propria fuerint, & ut talia ipse ea alias

senferit, hinc eum postea magis quam alia quælibet cōmouent & facile eadem illi species denuo obiiciuntur: cum vero huc se postea pertingere non posse videt confunditur, quod non sitis, qui

Fructus etiā
Meditationis
examinandus.

Examen potius faciendū
in oratione ipsa quam amittendum.

Notanda lumen & proposita Orationis.

Lib. 6. c. 13.
eius vita.

Cap. 2. & 4.
Directoris
Exercit. spir.
Cap. 3.

Fructus duplex huius
scriptio.

fuit

fuit ante, & adeo in via Domini non progrediatur, ut potius retrocedat. Adeo ut aut ad ulterius tendendum animeretur, aut saltem magna sui id quod sibi in perfectione deest, confusione suppleat. Quamobrem magni semper emolumenti & profectus occasio id esse solet, eo praesertim tempore, quo quis Exercitia obit.

CAPVT XXVIII.

De lectione spirituali, quantique ea sit momenti, & aliqua suggeruntur eius bene fructuoseque habenda media.

LECTIO orationis soror est, magnaque eiusdem adiutoria & subsidium. Vnde Timotheo suo suadet Apostolus Paulus, *priori ad Timotheum quarto, versiculo decimotertio*, eivt attenderet: *Attende lectioni*. Tam porro spiritualis haec lectio necessaria est ei, cui Deo seruire propositum est, ut Athanasius in quadam ad Monachos exhortatione dicat, *Sine loquendi studio neminem ad Deum intentum videas*; quod qui intermitteret, statim in suo profectu deficere ac retrocedere comperietur. Quare Diuus Hieronymus epistola ad Eustochium virginem, sacram hanc lectionem etiam atque etiam illi commendat: *Tenenti, inquit, codicem somnus obrepit, & cadentem faciem pagina sancta suscipiat*: Quin adeo sancti omnes mirum in modum spirituales hanc lectionem commendant. Quorum vero ea commodorum sit procreatrix, quotidiana satis nos docet experientia: cum omnes historiae illustribus, quas eius adminiculo Deus est operatus, conuersationibus sint refertae.

Quoniam vero lectio haec tam necessaria & potens est ad in spiritu proficiendum ratio, hinc ipsi Religionum sacra-

rum institutores, partim Apostoli doctrina, partim autoritate & experientia sanctorum nixi, in suis Regulis statuerunt, ut quotquot suum institutum profiterentur, quotidie spirituali lectioni insisterent. Sic Humberto teste Sanctus Benedictus quotidie praestitutum aliquod lectioni huic in suis Monasteriis tempus esse voluit; adhuc, ut tempore illo duo de senioribus monachis domum totam obirent, inspecturi num quis lectionem hanc aut ipse omitteret, aut ut ab alio eadem omitteretur, in causa esset. Vnde manifeste patet quo illam ipse loco haberet: simul etiam per transennam notandum, quam sint visitationes illae, quae quotidie in domibus nostris eo tempore quo spiritualibus exercitiis vacatur, peragi solent, in veterum Sanctorum doctrina ac praxi fundatae. Qui porro in hoc deliquisset, eum prima ac secunda vice leniter blandique corripit sanctus ille Patriarcha volebat; sed si deinde non respiceret, tertia vice ita castigari, ut exemplo illius caeteri metuentes a simili sibi delicto cauerent.

In Societate vero ad hanc spirituales lectionem singulari quadam regula obstricti sumus, quae iubet: *Singuli praestitutum sibi tempus sua conscientia bis quotidie examinanda, orationi, meditationi, lectioni, que impendant cum omni diligentia in Domino*. Ipse etiam superior domus ac rerum spiritualium praefectus curare iubentur, ut singuli quotidie aliquod lectioni praestitutum tempus impendant.

Et generaliter, quicumque virtutis ac perfectionis studio intendunt, medium hoc indies in spirituali aliquo libro legendi vsurpare ut saluberrimum conuenuerunt; hinc, ut omnes id maiori cum fructu peragant, aliqua hic adferemus, quae ad bene ipsam obeundum auxilio esse & vsui poterunt.

Sanctus Ambrosius exhortando nos, ut quodcumque possumus, tempus orationi ac lectioni spirituali dedicemus, ait, *Cur non illa tempora, quibus ad* Eccle-

legandi

Lectio spiritualis quotidie vsurpada.